

Het Mulier Instituut onderzoekt

ENERGIEBESPARING BIJ SPORTVERENIGINGEN

DOOR JANINE VAN KALMTHOUT (MULIER INSTITUUT)

De helft van de sportverenigingen met een eigen accommodatie en/of kantine heeft de afgelopen vijf jaar in energiebesparende maatregelen of duurzame energieopwekking geïnvesteerd. Zal deze trend zich de komende jaren voortzetten?

Twee op de drie grote verenigingen (>300 leden) hebben geïnvesteerd in duurzaamheid, bij kleine verenigingen (≤ 100 leden) is dit bij twee op de vijf het geval (figuur 1). Met name verenigingen die over zowel een sportaccommodatie als een kantine beschikken hebben in duurzaamheid geïnvesteerd. De meeste verenigingen (44%) hebben een sportaccommodatie én kantine in eigen beheer (met name buitensporten). Een enkele vereniging beschikt alleen over een kantine (6%) of alleen over een sportaccommodatie (6%). Ruim twee vijfde van de verenigingen beschikt niet over een eigen accommodatie of kantine. Veldsportverenigingen investeerden (63%) vaker in duurzaamheid ten opzichte van andere buitensporten zoals paardensport, wielersport, atletiek (46%) en zaalsporten (34%). Veldsportverenigingen beschikken ook vaker over een sportaccommodatie en een kantine.

Energiebesparende maatregelen

Het aantal verenigingen met eigen voorzieningen dat investeerde in duurzaamheid is sinds 2016 toegenomen. In 2016 gaf 40 procent van de verenigingen aan de afgelopen jaren energiebesparende maatregelen te hebben genomen. In 2018 was dat 49 procent. Een derde van de verenigingen investeerde in energiebesparende maatregelen (figuur 1). Zowel investeringen in energiebesparende maatregelen als duurzame energieopwekking zijn sinds 2016 gestegen.

De afgelopen vijf jaar investeerden verenigingen voornamelijk in verlichting. De helft van de verenigingen die investeerden deed dat in binnenverlichting, drie op de tien in sportveldverlichting en een kwart in buitenverlichting (figuur 2). Kleine verenigingen namen vaker maatregelen voor binnenverlichting, grote verenigingen vaker voor sportveldverlichting. Een derde van de verenigingen investeerde in zon-

HET AANTAL VERENIGINGEN MET EIGEN VOORZIENINGEN DAT INVESTEERT IN DUURZAAMHEID IS SINDS 2016 TOEGENOMEN

nepanelen en/of een zonnecollectorsysteem. Dit zijn voornamelijk (middel)grote verenigingen.

Voorzichtig kan worden geconstateerd dat verenigingen de afgelopen jaren meer zijn gaan investeren in zonnepanelen/zonnecollectorsystemen. De verwachting is dat dit de komende jaren doorzet. Dit geldt in mindere mate voor maatregelen op het gebied van verlichting (binnen-, buiten- en sportveldverlichting). Daar is inmiddels het nodige geïnvesteerd en is sinds 2016 nog een geringe stijging te zien. Investeren in een warmtepomp en/of warmteterugwinning stijgen minimaal. Dit is mogelijk meer een ontwikkeling voor de langere termijn bij nieuwbouw of renovatie van accommodaties. Voor isolerende maatregelen is minder belangstelling.

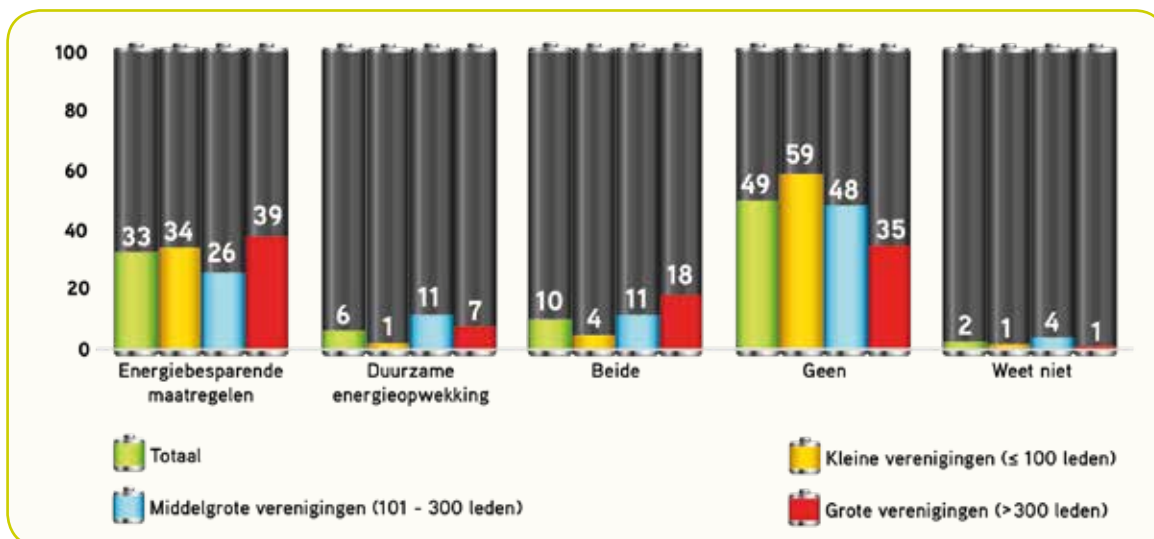
Subsidieregeling

Vanaf januari 2016 konden sportverenigingen en sportstichtingen subsidie aanvragen voor maatregelen gericht op energiebesparing en verduurzaming (isolatie, zonnepanelen, ledverlichting e.d.), via de zogenaamde EDS-regeling (subsidieregeling Energiebesparing en Duurzame energie Sportaccommodaties). De helft van de verenigingen met een eigen sportvoorziening was bekend met de EDS-regeling (51%). Op het moment van het onderzoek (voorjaar 2018) had een derde van de verenigingen (die de regeling kende) de afgelopen jaren een subsidieaanvraag

gedaan. De meeste aanvragen werden voor zonnepanelen (71%), sportveldverlichting (29%) en binnenverlichting (27%) ingediend. Over het algemeen werden de aanvragen toegekend. Een enkele keer is een aanvraag voor isolatie van wand, vloer en/of dak of vervanging van glas afgewezen.

Een derde van de verenigingen had in 2018 of heeft de komende jaren belangstelling voor subsidie op energiebesparende maatregelen of duurzame energieopwekking. Bijna één op de tien verenigingen wilde in 2018 nog een aanvraag doen. Zij verwachtten met name voor verlichting (sportveldverlichting en binnenverlichting), isolatie en zonnepanelen een aanvraag in te dienen. Een kwart van de verenigingen is van plan om na 2018 subsidie aan te vragen. Dat kan via een nieuwe subsidieregeling, want per 1 januari 2019 is de EDS-regeling gestopt. Daar is een nieuwe regeling voor in de plaats gekomen: de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA). Deze subsidieregeling richt zich op sportverenigingen en sportstichtingen die willen verduurzamen. Met deze subsidie is het mogelijk om te investeren in energiebesparende toepassingen, zoals ledverlichting voor accommodaties en sportvelden, warmtepompen, HR-glas of zonnepanelen. Meer informatie is te vinden op <https://www.dus-i.nl/subsidies/stimulering-bouw-en-onderhoud-sportaccommodaties>.

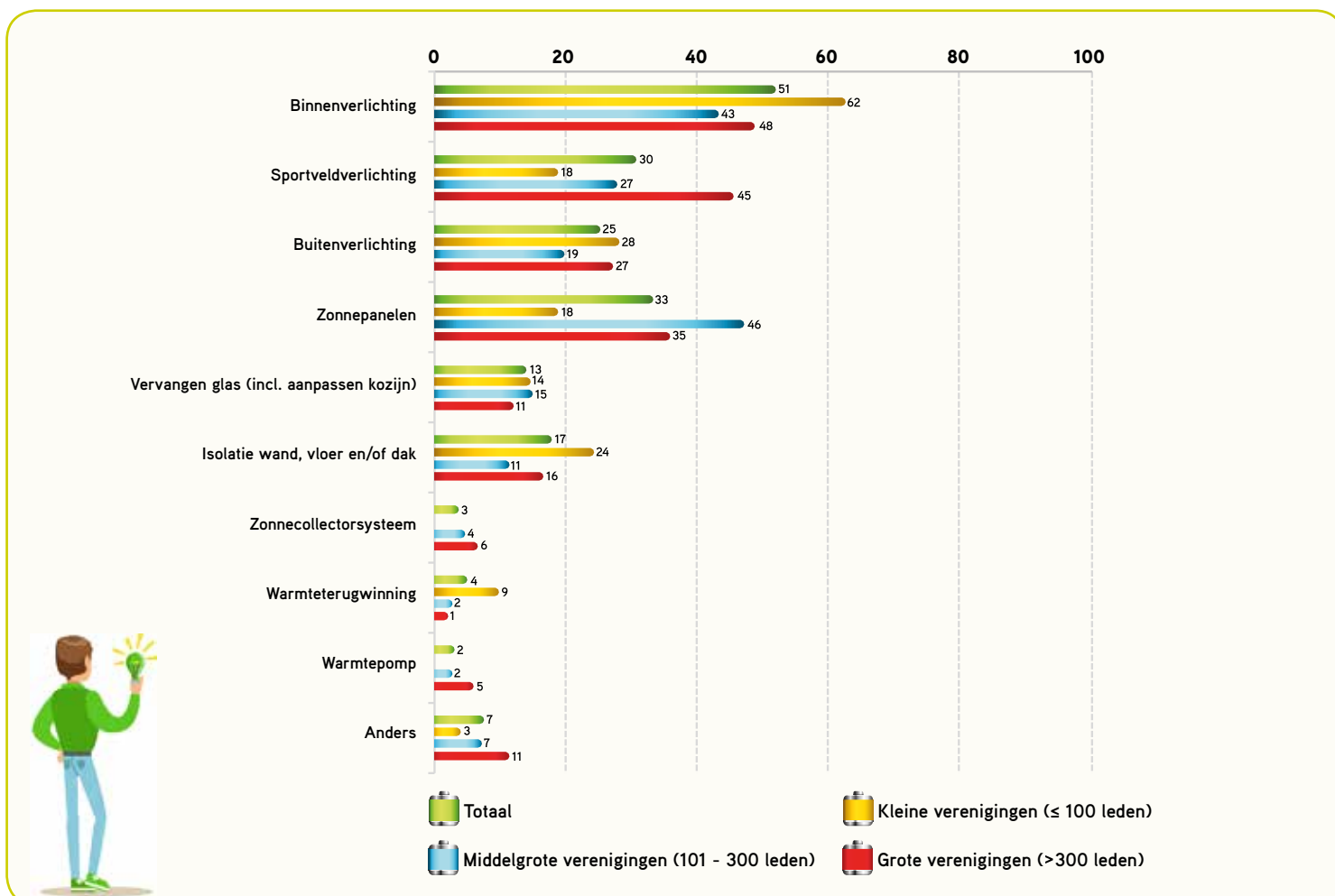
Figuur 1
 Investerings in maatregelen gericht op energiebesparing en energieopwekking in de afgelopen vijf jaar (percentage sportverenigingen)

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel voorjaar 2018.

Figuur 2
 Maatregelen waarin de afgelopen vijf jaar door verenigingen is geïnvesteerd (percentage sportverenigingen)

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel voorjaar 2018.